

Vredige haven

Ik ben weer aan het eilandhoppen. Eén van mijn gasten is Brian, een wat oudere Ier die met zijn vrouw heeft ingetekend op deze reis, en een hartstochtelijk zeiler bovendien. Hij wil alles weten van het schip, maar heeft ook een geweldig oog voor de omgeving. Het eerste wat hem opvalt als we het wad opvaren, zijn de geuren en het licht. Het ruikt net als Ierland, naar oude vissershavens, zeewier, mosselplaten, maar het licht is anders, tja, hoe zeg je dat, líchter. Komt dat door het zout, de ondiepe platen? Geen idee, maar ik luister naar hem met plezier. Texel is ons eerste eiland. De haven is geen voorbeeld van schoonheid, integendeel, maar Brian geniet. Hij maakt een rondje langs de kotters, maakt hier en daar een praatje, en fietst met zijn vrouw het hele eiland over. 's Avonds zeilen we weer, met de vloed mee over het zachte bed, de avondzon in de rug, het zicht glashelder. We glijden op fluweel de nacht in, tot vlak onder de Richel, waar ik het schip voor anker leg. Brandaris mompelt een vriendelijk akkoord op mijn melding dat ik vast lig, en knippert geruststellend met haar licht in de verte. Ik nip met Brian een slaapmutsje weg, terwijl hij vertelt over zijn verscheurde land, waardoor hij jarenlang in een aantal havens niet eens kon komen.

De volgende dag zit ik met Brian aan dek vogels te kijken, want het water staat laag en de zon weerkaatst met dat speciale licht op het natte zand van de lagune van Dellewal, waar honderden bonte pieten en andere wadlopers foerageren.

Later loop ik met hem naar mijn tweede huiskamer, het Amsterdamse Koffiehuis.

Terschelling is het enige eiland waar ik veel de wal op ga -en altijd naar dezelfde plek, voor een goed gesprek en een dito glas rode wijn. Ik vertel Brian over het wad, en in ruil hoor ik lyrische verhalen over Ierse vissersplaatsjes, de blijdschap bij het zien van de Fastnet Rock na een oversteek vanuit Engeland, de schoonheid van de oceaan die spoelt langs kleine eilandjes met oude vuurtorens, en grote beroemde Ieren, die we beiden kennen uit literatuur over de zee. Op de reizen van Shackleton, Amundsen en Scott voeren Ieren mee, we prevelen hun namen en herdenken hun wapenfeiten, het waren zonder uitzondering schitterende kerels, dat spreekt voor zich.

De volgende middag zitten we samen op Ameland, waar de Friese kust in de verte danst boven de horizon, en waar het licht alweer anders is, lichter, helderder nog dan op Texel en op Terschelling. Het wad is hier ook anders, het gorgelt, zuigt en slurpt; meer slik, minder zand. Brian vraagt honderduit, waardoor ik weer opmerkzaam word gemaakt op dingen waar ik al aan gewend was.

Op de terugweg staat hij aan het roer. We zeilen met een waddenzeiltje naar Vlieland, kronkelend door het Oosterom, mee op de stroom. Voor de wind zeilt het anders, en Brian vergist zich een paar maal in de kracht van de ebstroom, die hem te dicht bij de boeien brengt, maar hij blijft genieten, vooral als we aan het eind van de Meep het zeil vol trekken en aan de wind de Vliestroom uitzeilen, de Stortemelk in, waar een heftige zee kolkte, wind tegen stroom, en de diepte niet alleen het water, maar ook de lucht dieper blauw kleurt, zodat we willen doorvaren, het zeegat uit, naar Schotland, of verder.

Als we de zeilen strijken, en voorzichtig de haven van Vlie in sturen, is hij stil, en ik heb geen woorden nodig om te begrijpen: het is te vroeg, dit had veel langer moeten duren.

De haven, na de nauwe hals van de ingang, is een vredige baarmoeder na de hectiek van de Stortemelk. 'Peaceful, isn't it?' zeg ik tegen Brian, en ik zie zijn ogen vochtig worden. 'Yeah, peace...', eechoot hij niet helemaal accuraat, maar dan veert hij op en vertelt hoe hij nog niet lang geleden met de Ierse driekleur in top een haventje binnenkwam waar ze voorheen op iedereen schoten die zo'n vlag voerde, en waar hij nu vriendelijk, hartelijk, bijna juichend

ontvangen werd. 'That's what the peace process has done for us,' zegt hij, en ik begrijp nu waarom een Ier emotioneel kan worden bij het invaren van een vredige haven.